

PÖYTÄKIRJA

Demokratia-, kieli- ja perusoikeusasioiden yksikkö
Mia Luhtasaari

20.6.2017

TRUST -HANKEEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS

Aika 12.6.2017 klo. 12 - 14
Paikka Eteläesplanadi 10, neuvotteluhuone *Maakaari*
Osallistujat Katriina Nousiainen (pj, OM/DKY)
Mia Luhtasaari (sihteeri, OM/DKY)
Kaisa Härkisaari (Maahanmuuttovirasto)
Sambou Saija (KPO/OM)
Anna Bruun (TEM)
Habiba Ali (Kirkon ulkomaanapu)
Elina Ekholm (Ennora Tmi)
Tarja Mankkinen (SM)
Suorsa Nina (OM)

1) Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo. 12:03.

2) Trust -hankeen ajankohtaiset asiat:

a. paikallishankkeet

Luhtasaari esitteli ideoita Trust -hankkeen kautta toteutettavien paikallishankkeiden toteuttamiseksi. Ajatuksena on, että vuoden 2017 aikana toteutetaan väestösuhteita tukevia pienhankkeita, jotka painottuisivat seuraavan taulukon mukaisesti:

Paikkakunta	Mitä?	HVS osa-alue
Forssa	Maahanmuuttajien järjestäytyminen	Osallisuus, asenteet
Huittinen	Nuorten tapahtuma	Vuorovaikutus, osallisuus
Lieksa	Vanhempainyhdistys	Vuorovaikutus, asenteet, turvallisuus
Nurmijärvi	"Nurmijärvi eri silmin" –valokuvauspaja ja näyttely	Asenteet, osallisuus
Oulu	Kyläyhdistys	Tuvaluisuus, vuorovaikutus
Tampere	HLTBI turvapaikanhakijoiden vertaistuki	Osallisuus, asenteet, turvallisuus
Tornio	?	?

Torniossa toteutettavan hankkeen suunnitelmien ollessa auki, ohjausryhmäläiset keskustelivat mahdollisista vaihtoehdoista. Eniten kannatusta sai paikallisen resilienssin vahvistaminen ja maahanmuuttajiin kohdistuviin asenteisiin vaikuttaminen. Hankkeen kautta olisi mielenkiintoista käsitellä myös sitä, miten valtaväestö käsittelee tilanteita, kuten 2015-2016 turvapaikanhakijoiden saapumisesta suurissa määrissä ja kuntaan sijoitettavia pakolaisia.

Keskusteltiin myös siitä, että olisi hyödyllistä yrittää saada maahanmuuttoon kriittisesti suhtautuvan puolen edustajia mukaan hankkeeseen. Todettiin, että haasteena on kontaktipisteen löytäminen, mutta esimerkiksi Agredi voi olla hyödyllinen yhteistyötaho.

Ohjausryhmäläiset toivoivat Tampereen HLTBI -hankkeessa tuotettavien materiaalien jakamista esim. TEM: kautta.

b. vaikuttamistyö

Luhtasaari kertoi Trust -hankkeen kautta kevään 2017 aikana tehdystä vaikuttamistyöstä, jonka tavoitteena on levittää tietoa hyvien väestösuhteiden politiikasta eri toimijoille. Hän on käynyt puhumassa niin kansainvälisillä ja valtakunnallisilla kuin paikallistason foorumeilla. Todettiin, että väestösuhde -lähestymistapa vaatii aktiivista jalkautumista eri toimijoilta, jotta se saataisiin valtavirtaistettua.

Nousiainen kertoi hyvien väestösuhteiden olevan yhtenä viidestä teemasta tulevassa Maahanmuuttopoliittisessa ohjelmassa, jonka luonnostekstin on määrä olla valmiina syyskuussa.

Lisäksi, ohjausryhmäläiset ehdottivat ns. "lobbaamispaketin" luomista ministeriöille hyvistä väestösuhteista. Sisällöllisesti paketti olisi kaikille sama ja eri tahot työstäisivät sitä esim. kehittämispäivien yhteydessä: Mitä tämä tarkoittaa meille? Ajatuksena on, että toimijat miettivät itse väestösuhteita oman organisaatioidensa sisällä. Trust ja Etno valmistelevat.

Todettiin myös Panu Artemjeffin olevan mukana kehittämässä hyvien väestösuhteiden vaikutusarviota, joka tulee eri ministeriöiden käytettäväksi jatkossa.

3) Väestösuhdekartoitus: tulokset ja väestösuhteiden mittaaminen

Luhtasaari kertoi 1.6.2017 julkaistun väestösuhdekartoituksen tuloksista. *Miten meillä menee* -kartoitus on saatavilla osoitteesta:

<http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-259-596-6>

Kyseessä oli pilottikartoitus, jolla testattiin väestösuhteiden indikaattoripatteriston toimivuutta. Kartoitukseen sisältyi paikallinen mediaseuranta, satunnaiskysely kuntalaisille, asiantuntijahaastatteluja ja olemassa olevan tutkimustiedon tarkastelu hyvien väestösuhteiden näkökulmasta.

Nousiainen ja Luhtasaari kertoivat suunnitelmista väestösuhteisiin liittyvän seurantatiedon sisällyttämisestä esim. TEM:n kotoutumisen laatuindikaattoreihin ja syrjinnän seurannan järjestelmään. Todettiin, että vaikka hyvistä väestösuhteista ei välttämättä jatkossa kerätä tietoa kootusti, aiheeseen liittyvää tietoa tullaan jatkossa koostamaan eri tutkimuksista säännöllisin väliajoin.

Todettiin, että hyvien väestösuhteiden tarkastelu on mielekästä jatkossa esimerkiksi kuntien yhdenvertaisuussuunnittelun kautta, johon kuuluu arviointivelvollisuus. Todettiin, että hyvät väestösuhteet sopivat temaattisesti kuntien muuttuvaan rooliin, jonka keskiössä on kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen.

4) Trust -hankeen jatkosuunnitelmat

Todettiin, että TEM:n myöntämälle Trustin alkuperäiselle rahoitukselle (2016-2017) ollaan hakemassa jatkoa vuodelle 2018, jolloin hanke toiminnot kohdentuisivat vahvemmin kunta- ja maakuntatasolle. Hankkeen merkittävänä toimintaympäristönä säilyy yhä paikallistaso, mutta se tukisi myös hyvien väestösuhteiden lähestymistavan juurruttamista maakunnissa. Maakuntaudistuksen toteutuessa, niillä tulee olemaan vastuu kotoutumisesta, joten 2018 on hyvä aika tehdä vaikuttamistyötä ja vahvistaa AlueEtnojen osaamista.

Hankkeen jatkoon liittyvistä haasteista tunnistettiin mm.

- maakuntaudistuksen toteutuminen ja sen aikataulu;
- väestösuhteista viestiminen maakunnissa joko vain kotoutumistyön osana vai yleisesti kaikkia väestöryhmiä koskevana asiana;
- väestösuhde politiikan koordinoinnista ei vielä vastaa yksikään virallinen taho. Siihen liittyviä toimintoja toteuttavat esim. OM, TEM, OKM.

Lisäksi, tiedotettiin Trust -hankeen puitteissa 23.8 järjestettävästä "sparrauspäivästä", joka on suunnattu maahanmuuttajien kanssa työskenteleville, paikallistason toimijoille. Ohjausryhmäläiset ovat voivat jakaa tietoa tilaisuudesta omia verkostojaan pitkin. Lisätiedot ja ilmoittautumiset: bit.ly/trust-hanke

5) Muut asiat

Suorsa kertoi, että jatkossa AMIF -rahaston hakuihin pyritään saamaan hyvien väestösuhteiden näkökulmaa hakukriteereihin. Kriteereihin vaikuttaminen on osa väestösuhdepolitiikan valtavirtaistamista, jota Etno ja Trust -hanke tekevät.

6) Seuraavasta kokouksesta järjestetään äänestys syksyllä 2017. Tavoitteena pitää kokous syyskuun lopussa.

7) Yhteistä ajatustenvaihtoa arvioinnista - fasilitaattorina Elina Ekholm & Mia Luhtasaari

Ekholm esitteli suunnitelmat hankkeen "prosessiarvioinnin" toteuttamisesta, jonka tarkoituksena on tukea hankkeen mallintamistyötä. Tehtävänä on myös arvioida Trust -hankkeessa jo toteutettujen toimintojen vaikuttavuutta ja siirrettävyyttä. Lisäksi arvioinnin pohjalta esitetään suosituksia hankkeen viimeisen vuoden toimintojen suuntaamiseksi.

Todettiin, että arvioinnissa olisi hyvä tuoda esiin myös hankkeen konkreettisia tuloksia ja sen vaikutuksia pysyvien toimintamuotojen syntyyn pilottipaikkakunnilla.

8) Kokous päättyi klo. 14:00

LIITTEET

1. TRUST OHRY esitys 02.2017.pdf